

Csontos János

Nagypénteki elégia

Tombol a suttyó tavasz, az orgonarügek úgy robbannak, mint kivirágzó gránát lövészárkok sáros labirintusában. A Teremtő röntgen-periszkópja rajtad átlát, s míg elnyom egy-egy diszkrét ásítást, hisz annyit látott már, mindent látott, mellékesen eléd löki a kizsigerelt-nyúzott, gyönyörű-borzalmas egyetlen világot. A vallatófülkék izzadt magányát, hol öreg pap örvendez a váratlan ahá-élménynek, s penitenciaként nem imát, de írást ró reád: ezt akarja az Ég, ez kezdeted s a véged; a magadba fordulást, elcsendesülést, hasztalan lármáz odakünn százszólamú kórus; a bűn s erény csatáját, hol nincs közlekedésrendészet, nincsen másusz, se bónusz; a jobbulás vágyát, mert bár tiltott mezőkön jártál, hátha lesz, ki megmossa a lábad; a vágyakozást, hogy testtelen legyél, asztrál, s a megmentő hit visszamesse vágyad – mind megtapasztaltad. S most mégis itt állsz gyámoltalan és tapasztalattalan, mint akiben árvizek tetőznek, homokzsák ázik, s a menekvésnek borsos ára van. Minden vétked, hogy álmodni mertél; s az álmok reggel öntörvényű életre keltek, örvénylőn magukkal ragadtak, mintha léteznének örök, első és utolsó szerelmek, mintha léteznének csakazértis, mindent tagadva első és utolsó hitek és remények, mintha nem volna szívrohasztó halál, s ha mégis, az egyetlen-éltet vagy hivatva élned. A földi poklokat, mint rossz turista, megjártad immár, kapuját szélesre magad nyitottad, túlélted, hetedhét földről csodára jártak, faggattak, tamáskodón tapogattak, ám e világon minden csodának – s halálnak – három nap csupán a szavatossága, a feltámadás napi rutin, a titkok elhomályosulnak, krikosz-krakosz lesz megannyi ábra, s kapaszkodhatsz görcsösen Istenbe, ösztönökbe, mániákba, megtartó familiába, ami egykor egyben volt s immár külön van, nem egyesül harmóniává, hiába. A tűnő ideiglenesség kilátópontjai: a feltétlen rajongás, a gyönyör mint halál-előleg, a mégis-tökély, mely dagasztja s nem apasztja energiád, mást-szeretni-erődet, a fiú s leány mint a halandóság kijátszása, a felemás párbeszéd a Nagy Szótalannal, a szerelem, a szerelem, a szerelem, az Egyszer, a Majd, a Talán és az Azonnal... Mert van boldogság és van beteljesülés, van sóvárgás, létezik vágy a vágyra, van szimmetria az aszimmetriában. S ha itt állsz most árván, a Mennyekig alázva, az azért van, mert hajdan lázadni voltál bátor, s alábuktál, mint engedetlen angyal. De van Máriád, a szűzi jelenés; és Magdolnád, dzsungelés szenvedély-bozonttal, és egy e kettő, s e kettő úgyis egy, ha el is zsibbasztnak hosszú, vont litániák. Emlékezz, mert csupán az emlék ment meg a süllyedéstől: létezett egy más világ, ahol minden úgy volt, amint lennie kellett. Hogy százszor is megbántad? Ne bánd. Mi immár külön van s mégis mindig egyben, hasztalan kerülné egymást el haránt, nem volna úgyszem az Úr előtt kedves. Mert Ő megértő, s mibe szeretet költözött, nincsen ott bűn. S míg kanyargós, makacs Golgotákon kaptat a vérző szívű Egyszülött, orgonarügek robbannak a tavaszban, s a lélek sárdagasztó lövészárkaiban egyesül – hasztalan választotta széjjel a fátum – ami volt, ami lesz és ami van.